

Butlletí electrònic de la SCEA

núm. 73, desembre 2007

**Us desitgem que tingueu unes
bones festes
i els millors desitjos per
al nou any 2008**

Nova monografia (núm. 12)

Us fem saber que aviat estarà a la vostra disposició el darrer títol de les Monografies d'Educació Ambiental

RESUM

Aquest llibre és una sacsejada saludable al concepte d'educació ambiental i una eina indispensable per als centres educatius que volen orientar la seva acció cap al desenvolupament sostenible.

Treballant dins la xarxa europea SEED (Desenvolupament Escolar a través de l'Educació Ambiental), els autors han comparat l'evolució dels plantejaments i les pràctiques de les escoles compromeses amb l'educació ambiental en tretze països, la qual cosa els permet oferir-nos una visió general de l'estat actual de l'educació ambiental com a marc necessari per a la discussió de les tendències desitjables.

Finalment, com a conclusió, es presenta una llista sistemàtica de criteris de qualitat útils per a les escoles compromeses amb el desenvolupament sostenible (EDS). No es tracta d'una resposta final, sinó d'un estímul per a la visió de futur i la planificació d'una escola que vol incidir en la formació dels futurs ciutadans, amb el benentès que hauran de participar activament en els processos de construcció i de canvi relacionats amb els problemes socioambientals que els tocarà afrontar.

Aquesta col·lecció de llibres editada conjuntament per la SCEA i Editorial Graó, va néixer l'any 1997 amb la voluntat de ser rellevant dins del panorama de l'educació ambiental. Té una doble perspectiva: d'una banda permetre l'edició d'obres inèdites, i de l'altra facilitar als lectors l'accés a treballs destinats a la formació permanent dels educadors ambientals.

La col·lecció la dirigeix Teresa Franquesa

De ben segur que el llibre serà del vostre interès!

ATENEU D'EDUCACIÓ AMBIENTAL A LA RESERVA NATURAL DE SEBES

**SCEA – Delegació Comarques de Tarragona
17 i 18 de Novembre de 2007**

Els passats dies 17 i 18 de novembre, la delegació de Comarques de Tarragona de la Societat Catalana d'Educació Ambiental va organitzar una trobada a la Reserva Natural de Sebes (Flix). Aquesta trobada estava adreçada a tothom que treballa en el camp de l'educació ambiental i que volia compartir experiències relacionades amb la temàtica.

El tema eix de la trobada fou "Les espècies invasores vs la immigració en el camp de l'educació ambiental". En Joandomènec Ros, catedràtic d'ecologia de La Universitat de Barcelona, secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans i autor de diversos llibres com "Rots de vaca i pets de

formiga” i “L'altra meitat del medi ambient” (premi d'Assaig de la Llibreria Catalònia) entre d'altres, va cloure la sessió de debat amb una ponència sobre “espècies invasores”.

També varem aprofitar l'ocasió per conèixer la reserva amb una visita guiada per l'espai natural a càrrec de'n Pere Josep Jiménez, coordinador de la Reserva.

Casualment la nostra estada a la Reserva va coincidir amb la campanya d'anellament de tardor i vam poder presenciar com els responsables de la campanya feien aquesta tasca.

PARTICIPANTS A LA TROBADA

Nom

Mónica Salafranca Ferràndiz
Aida García Secall
Míriam González Avià
Clara Casas Casas
Joan Vives Garcia
Quico Juan Roca
Núria Ganigué Aymemí
Elisa Barceló Perpiñà
Dèlia Batet Rius

Entitat

Limonium
Limonium
Helix
Col·legi La Merced
Associació mediambiental La Sínia
Cel Rogent Educació Ambiental
Cel Rogent Educació Ambiental
Cel Rogent Educació Ambiental
Cel Rogent Educació Ambiental

PROGRAMA REALITZAT

Dissabte, 17 de novembre

13:00h Arribada, situació, instal·lació dels participants i dinar 16:00h Sessió de treball i debat (Mas del Director)

20:00h Ponència sobre les espècies invasores a càrrec de Joandomènec Ros

22:30h Sopar i jocs a la vora del foc (Mas de les Cigonyes)

Diumenge, 18 de novembre

10:00h Visita guiada per la Reserva natural de Sebes a càrrec de'n Pere Josep Jiménez, coordinador de la Reserva.

14:30h Dinar de comiat

CONTINGUT DE LES ACTIVITATS REALITZADES

- **Sessió participativa de treball i debat**

Aquesta sessió de treball va consistir en dos parts:

Primera part

L'objectiu de la primera part d'aquesta sessió de treball era debatre de forma participativa sobre el tema eix de la trobada "Les espècies invasores vs la immigració en el camp de l'educació ambiental" i plantejar dubtes que posteriorment podiem discutir amb en Joandomènec Ros.

Per això, cada participant va escriure en diferents paperets idees de "BONES PRÀCTIQUES", "MALES PRÀCTIQUES" I "DUBTES". Per concloure el debat vam ordenar i sintetitzar totes aquestes idees.

En finalitzar la sessió vam destacar els següents punts:

- ▶ No es pot comparar la immigració amb la problemàtica de les espècies invasores
- ▶ Cal tenir els conceptes clars i utilitzar el vocabulari adequat (forani – invasor– diversitat)
- ▶ Cal tractar el tema amb naturalitat
- ▶ Cal no ser catastròfic

Segona part

L'objectiu de la segona part era fer propostes per SCEA – Tarragona.

Per això, vam fer un torn obert de propostes d'espais, temes i dates. En aquesta sessió vam fixar una trobada anual al Novembre i vam començar una llista per anar-hi afegint noves propostes d'espais i temàtiques per tractar.

- **Ponència "Ull viu! Ens envaeixen! Les espècies exòtiques"**

Joandomènec Ros

Al llarg de la ponència, en Joandomènec va exposar un gran llistat d'exemples d'espècies invasores, les principals causes i les conseqüències d'aquesta realitat, que no només les pateix la natura...

Si voleu consultar el resum de la ponència adreceu-vos a scea@pangea.org i us la facilitarem!

Pla d'Actuació Municipal 2008-2011

Tu què faries? Idees per millorar Barcelona

El passat mes d'octubre la SCEA, com a membre de la Comissió de Medi Ambient i sostenibilitat de la ciutat de Barcelona, va ser convidada a donar la seva opinió sobre la proposta de Programa d'Actuació Municipal (PAM) 2008-2011. El PAM, recull quines seran les polítiques del consistori en els propers quatre anys i per tant conté objectius relacionats amb l'àrea de medi ambient. La consulta es va fer dins la fase d'Informació Pública i participació ciutadana prevista.

El passat 14 de novembre a la tarda es va celebrar una reunió de treball amb les entitats de Consell, on es van mostrar les diferents aportacions fetes i on es va poder consensuar bona part de les actuacions a realitzar.

Per més informació podeu consultar la pàgina web de l'Agenda 21 de l'Ajuntament de Barcelona: www.bcn.es/agenda21/

Reunió del Grup de Treball de Residus del Consell de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Barcelona

El Grup de Treball de Residus vinculat al Consell de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Barcelona es va reunir el 20 de novembre. Hi havia 27 persones en representació de l'Ajuntament, d'entitats ambientalistes i de diversos sectors econòmics com ara restauració o comerços.

El gerent de Medi Ambient de l'Ajuntament va donar-nos la benvinguda i va presentar els objectius del grup de treball. Després, durant gairebé dues hores, tots els participants van posar sobre la taula les seves visions i preocupacions pel tema. Val a dir que va quedar molt clar que la mateixa realitat es pot mirar des de punts de vista molt diferents i oferir una composició polièdrica.

De cara als propers mesos ens hem proposat destinar sessions específiques a treballar la prevenció, la comunicació, la recollida selectiva i altres temes com la fiscalitat. A cada trobada es focalitzarà la reunió en un tema específic.

Des de la SCEA col·laborem en el desenvolupament de les jornades amb les nostres aportacions de caire constructiu i amb la nostra experiència en diversos fòrums ciutadans. La veritat és que el grup és divers i, per tant molt enriquidor. Si hi voleu col·laborar o estar informats més en detall: Albert Torras torna@pangea.org

LES VOCALIES INFORMEN...

PROJECTES EUROPEUS

L'SCEA POSA EN MARXA LA PRIMERA EXPERIÈNCIA DE COMEÇ D'EMISSIONS ADAPTADA PER ESCOLES

A principis del mes de desembre diferents escoles de tot Europa s'han connectat de forma simultània a l'espai web www.carbongame.org, projecte liderat a Catalunya per l'SCEA. Es tracta de la primera experiència de joc de comerç d'emissions per escoles d'àmbit europeu.

Aquest joc permet treballar el concepte de comerç d'emissions i les seves possibilitats com a eina per frenar els efectes del canvi climàtic.

Per participar-hi, les escoles han d'inscriure's prèviament a les sessions programades que es vulgui participar. L'espai web ofereix, a més, diferents recursos que ajuden al professorat a

preparar la sessió de joc amb els alumnes. També conté materials i activitats complementàries sobre el canvi climàtic.

Les escoles catalanes participants al projecte s'estan familiaritzant amb el joc i possiblement de cara a les properes sessions, previstes pel 15 i 16 de gener de l'any vinent, també hi participaran.

El joc de comerç d'emissions és el resultat del projecte Minerva, en el qual diferents associacions pel medi ambient de països com el Regne Unit, Itàlia, Polònia, Letònia i Catalunya han treballat de forma conjunta durant els darrers dos anys. El projecte de fet finalitza el mes de gener vinent amb una última trobada dels països participants a Lituània.

Per a més informació sobre el projecte minerva podeu posar-vos en contacte amb l'Elena Forcada a través del correu eforcada@lavola.com

Servei de Documentació d'Educació Ambiental:

- **Canvi climàtic: 14è recull de recursos temàtic**

El passat 7 de novembre la SCEA va presentar a la seu d'Acció natura un nou recull de recursos, el número 14, sota el títol *Canvi climàtic*. Vam comptar amb la col·laboració d'en Stefan Esser i la Marta Pulgar, membres de l'equip d'Acció natura.

Us recordem que aquesta publicació, adreçada principalment al món educatiu, es fa en conveni amb l'Ajuntament de Barcelona.

A la presentació hi van assistir 20 persones, principalment educadors, i les seves valoracions han estat molt positives.

Per a tots aquells que no vareu poder venir a la presentació, el teniu disponible en PDF a l'adreça: www.pangea.org/scea/documents/recullrecursos/14_RRCanviClimatic.pdf.

- **Algunes de les novetats que ens ha arribat són...**

PECAS ESTUDIO. **Salvem la terra: guia visual del canvi climàtic**. Barcelona: Pecas, Random House Mondadori, 2007. 67 p. + 1 cd-rom.

Lectura per a nens i nenes a partir de 7 anys.

Llibre força il·lustrat i molt divertit que permet entendre els canvis que s'estan originant en el nostre planeta i què es pot fer per evitar-ho. Proposa diferents experiments i activitats, i ve acompanyat d'un cd-rom amb el videojoc del canvi climàtic *AlertaCO2*, promogut per Acció natura.

GUIDOUX, V. **L'eau**. Paris: Nathan, c2000. [22] p. Col·lecció Kididoc.

Donatiu d'una sòcia de la SCEA.

Llibre per a nens i nenes a partir de 6 anys.

Recurs interactiu molt complet en continguts (l'aigua i la vida, estats de l'aigua, ambients, usos, propostes de jocs, etc.).

Subvencions, premis i ajuts

- **Concurs fotogràfic: La Terra canvia**

A través del programa Geociència Internacional (IGCP), la UNESCO organitza un concurs fotogràfic pels joves de tot el planeta d'entre 15 i 20 anys. Cada participant ha d'enviar una fotografia a color que simbolitzi els canvis que s'originen en la Terra, de forma positiva o negativa. Es concediran 40 premis en diferents categories i a més rebran una còpia del llibre de la UNESCO "La Terra canvia". Els guanyadors es coneixeran a l'abril de 2008 mitjançant el portal d'Internet de la UNESCO. La data límit per a enviar els projectes és el 31 de gener de 2008. Més informació sobre el certamen a la web adjunta.

http://portal.unesco.org/science/en/ev.php-URL_ID=5572&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

- Ja està convocat el **11è Concurs d'Idees Ambientals de la UPC**, que té una convocatòria per a iniciatives de **sostenibilitat a les escoles**. Podeu consultar les bases i terminis al web: <http://www.univers.upc.edu/concursos/ideesambientals/basesoberta>

- **Premi al Desenvolupament Juvenil Europeu 2007**

Qualsevol jove d'entre 16 i 18 anys, integrant d'un país de la Unió Europea pot participar al concurs al Desenvolupament Juvenil Europeu 2007.

<http://www.dyp2007.org/ww/en/pub/dyp2007/homepage.htm>

L'edició d'aquest any està dedicada al medi ambient i als països en via de recuperació, amb especial cap als territoris de l'Àfrica subsahariana. El certamen està organitzat per la Red Escolar Europea amb la col·laboració del Departament de Desenvolupament de la Comissió Europea.

El concurs consisteix en crear presentacions multimèdia o pòsters sobre temes del canvi climàtic, turisme sostenible, aigua i energia. Tots els treballs hauran d'incloure dos parts; una breu descripció amb fotografies explicatives i la presentació esmentada. Per tal de participar al concurs caldrà estar inscrit a un col·legi o institut. La data límit d'entrega és el 6 de gener de 2007.

Els guanyadors i finalistes de cada país seran convidats, junt amb els seus professors, a passar dos dies a Brusel·les. Durant la visita assistiran a la cerimònia d'entrega de premis en la que es alumnes rebran els seus guardons.

- **Premis Educació en el Lleure**

Els Premis d'Educació en el Lleure són convocats per la Fundació Lluís Carulla amb el suport de la Secretaria General de Joventut i del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.

Aquests premis estan destinats, d'una banda, a promoure projectes i, de l'altra, a reconèixer i difondre experiències i trajectòries de caràcter educatiu dins l'àmbit de l'educació social i del lleure.

La dotació consta de:

- 2 premis de 4.000 euros cada un per a nous projectes.
- 2 premis de 4.000 euros cada un per a treballs que presentin el resultat d'una experiència ja realitzada.
- 1 Premi de 4000 euros de reconeixement a la trajectòria d'una entitat en el camp de l'educació en el lleure

Imprimiu el formulari i envieu-lo junt amb la documentació a:

Premis d'Educació en el Lleure.

Fundació Lluís Carulla

Aribau 185, 3r. 08021 Barcelona

Tel. 93 200 53 47.

Fax 93 200 56 33
o ompliu el formulari online.

El termini de presentació de propostes finalitza el 14 de desembre de l'any 2007. El veredict del jurat es donarà a conèixer abans de la fi de febrer de l'any 2008, en un acte públic.

- **Beques predoctorals de la CAM**

El programa consta de 8 beques amb una dotació econòmica de 13.400 euros repartits en 12 mensualitats i prorrogables fins a quatre anys.

Aquestes beques tenen com a finalitat la realització d'estudis i investigacions per l'obtenció de títols de Doctor, dels Titulats Superiors de Facultats i Escoles d'Arquitectura i Enginyeria. Temes d'investigació: Aigua, Energies renovables i Biodiversitat.

Plaç de sol·licitud: 15 de desembre de 2007

Més informació: www.obrasocial.cam.es

- **Ajudes per a la prevenció de la contaminació i el canvi climàtic**

El Ministeri de Medi Ambient [BOE 268 de 8/11/2007] convoca aquestes ajudes per a campanyes d'àmbit nacional de sensibilització ciutadana per a la participació de la societat per a mitigar el canvi climàtic i prevenir la contaminació.

Termini: 08/12/07

[Més informació](#)

- **Ajuts Ibercaja per a Projectes Mediambientals 2008**

El tipus de projectes que estan dirigits aquests ajuts són projectes que, tenint per objectiu prioritari la protecció i/o el coneixement de la naturalesa i el medi ambient, efectuïn plantejaments innovadors i de qualitat, incorporant aspectes de sostenibilitat i conservació mediambiental, sempre que acreditin degudament la seva viabilitat tècnica i econòmica.

Termini: 30/11/07

[Més informació](#)

- **Premis d'Investigació i Desenvolupament en Medi Ambient i Sostenibilitat**

La Fundació ECA Global, la Federació d'Associacions d'Antics Alumnes i Amics de les Universitats Espanyoles i el Portal Universia convoquen el *1er Premi d'Investigació i Desenvolupament en Medi Ambient i Sostenibilitat* amb la finalitat de promoure els treballs d'investigació duts a terme a les universitats espanyoles.

El premi, dotat amb 6000 €, es concedirà a projectes de final de carrera, tesis doctorals o treballs d'investigació realitzats per estudiants d'últim curs o recent llicenciats. Es valorarà en els treballs presentats l'originalitat i innovació del tema tractat, així com la possibilitat d'aplicació pràctica.

El termini de presentació de candidatures finalitza el **20 d'abril de 2008**.

Més informació i bases:

http://www.fundacionecaglobal.org/PREMIOS%20%20Investigación%20_2007.pdf

Us fem saber...

- APROMA organitza la I **Jornada de Turisme i Sostenibilitat: estratègies pel desenvolupament**. Aquestes jornades proposen observar i reflexionar sobre les estratègies plantejades pels actors del sector turístic respecte a la implantació del concepte de sostenibilitat en el turisme. Els participants a les jornades tindran com a objectiu mostrar una altra manera de fer turisme i provar d'adaptar l'oferta a les noves exigències del mercat, tenint molt present que el turisme ha de ser sostenible. El 13 de desembre a les 8.30 a la Casa del Mar (c.Albareda, 1).
Més informació: Tel. 932 452 901 - aproma@sct.ictnet.es - www.aproma.org

- El Centre Cívic del Besós proposa un **cicle sobre el consum responsable i transformador**, amb què podrem conèixer altres maneres de consumir. Aquest cicle arriba en un moment de l'any on consumir és sinònim de felicitat i festa. Al Centre Cívic del Besos (Rambla Prim 87-89) Del 4 al 22 de desembre.
- El **Centre de Recursos de Barcelona Sostenible** organitza pel dimecres 12 de desembre una **visita comentada a diferents instal·lacions solars municipals**. Per més informació i inscripcions: Tel. 93 237 47 43 – www.bcn.cat/agenda21/crbs
- **L'Agenda del Parc de Collserola** per aquest últim mes de l'any consta d'activitats tan diverses com la Nit d'Astronomia a Can Coll el 14 de desembre, una xerrada sobre els arbustos de l'Alzinar el matí del 15 de desembre al Centre d'Informació i una visita guiada per voluntaris pels turons de Can Pascual. Per més informació: www.parccollserola.net
- El dissabte 15 de desembre de 10 a 14h al carrer Provença (davant de l'entrada del Centre Cultural) el Centre Cívic Sagrada Família organitza un **mercat d'intercanvi**. Podreu intercanviar música, jocs d'ordinador o consola, jocs tradicionals, joguines, llibres... Qualsevol cosa que estigui en bon estat i pugui interessar a algú altre.
- El 15 de desembre, **manifestació de les Plataformes de les Terres de l'Ebre**. A les 19.00h concentració a la plaça Carrilet de Tortosa. Les Plataformes que hi participen són: Plataforma en Defensa de les Terres del Sénia, Coordinadora Anticementiri Nuclear, Salvem la Mar de l'Ebre, Plataforma en Defensa de la Terra Alta i Plataforma en Defensa de l'Ebre.

- **Reforestació a Sant Pere Màrtir** (Collserola) organitzada pel Grup d'Acció Forestal de DEPANA. Més informació: Tel. 93 210 46 79 o a l'adreça electrònica: info@depana.org.
- A l'Aula Ambiental de Sagrada Família Catacrac organitza el taller "**Per Nadal, no t'emboliquis**" on podreu descobrir **com embolicar els regals** de manera divertida i **sense generar residus**. El dimarts 18 de desembre a les 18.30h
- Drap Art organitza el Festival Internacional de Reciclatge Artístic DRAP ART'07. Hi podreu trobar tallers, audiovisuals, exposicions, conferències i amb la participació d'Albert Gil, soci de la SCEA, i el projecte del Zoco dels Tresors amb tallers per a infants i mostra de materials (el divendres 14 de desembre de 12 a 14 h). Del 14 al 16 de desembre al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (C. Montalegre, 5) Més informació: Tel. 932 684 889 – info@drapart.org – www.drapart.org
- Es cerquen cinc joves de 18 a 25 anys més un monitor o monitora per a participar en un **intercanvi juvenil a Roma**, on a través de les **arts circenses, el teatre, el malabarisme i el clown** es volen demostrar algunes de les formes alternatives de comunicació entre els i les joves de diferents països i cultures. Es vol analitzar la dinàmica de l'exclusió social i indagar sobre algunes possibles solucions a través de les arts alternatives i l'expressió creativa per a trobar noves maneres de viure activament la ciutat i d'interactuar amb persones que parlen altres idiomes i que viuen diferents situacions socioeconòmiques. Del 4 al 13 de gener del 2008. El cost és de 88 euros més el 30% del preu del bitllet d'avió. Més informació: Naroa (RAI Internacional) – Tel.935122843
rai-internacional@pangea.org